

Міністерство охорони здоров'я України
Буковинський державний медичний університет
Студентське наукове товариство
Рада молодих вчених

ХИСТ

2015, випуск 17

Всеукраїнський журнал молодих вчених
Заснований у 2000 році

Головний редактор
д.мед.н., проф. Т.М.Бойчук

Заступник головного редактора
к.мед.н., доц. О.А.Тюленєва

Відповідальні секретарі:
А.М. Барбе
д. мед. н., проф. І.С. Давиденко,
д. мед. н., проф. Ю.Є. Роговий,
д. мед. н., проф. В.К. Тащук,
д. мед. н., проф. О.І. Федів,
д. мед. н., проф. О.С. Федорук,
д. мед. н., проф. Р.Є. Булик,
д. мед. н., проф. Н.В. Пашковська,
к. мед. н., доц. М.П. Антофійчук.

Адреса редакції: 58002, Чернівці, пл. Театральна, 2, СНТ БДМУ.
Тел./факс: (03722) 3-52-62; (0372) 55-17-39. E-mail: snt@bsmu.edu.ua
Повнотекстова версія журналу представлена на сайті: <http://bim.co.ua/>

Чернівці, 2015

Пульмонологія і фтизіатрія

Pulmonology and phthisiology

Пужанська А.С.

МАКРОФАГАЛЬНА АКТИВНІСТЬ МОНООКСИДУ НІТРОГЕНУ ПРИ ТУБЕРКУЛЬОЗІ

Буковинський державний медичний університет, Чернівці, Україна

Кафедра фтизіатрії і пульмонології

(науковий керівник - асп. Єременчук І.В.)

Актуальність. Відкриття високоактивного міжклітинного посередника – монооксиду нітrogену (NO) – дозволило прояснити багато нез'ясованих питань клітинної системи в організмі людини.

Мета. Оцінити роль монооксиду нітrogену при туберкульозі за даними літератури.

Матеріали та методи. Опрацювано новітні літературні дані щодо ролі монооксиду нітrogену при туберкульозі (ТБ).

Результати дослідження. На початку 80-х років нашого століття групою дослідників у складі Furchtgott, Zavadzki i Palmer, Ferrige, Moncada була відкрита біологічна роль NO, що стало одночасно і кінцем, і початком подій світового масштабу в біологічних і медичних науках. Великий інтерес має вивчення ролі NO в патогенезі ТБ, так, І.В. Потапов (2002) відзначив зниження клітинної продукції NO, що на думку автора, є одним із ключових факторів патогенезу ТБ процесу. NO має здатність проявляти бактерицидні властивості (Choe et al., 2002) і є модулятором імунної відповіді. У результаті дії імунної відповіді T-хеллерів (Tx) 1 типу секретується ІФН-γ та активуються макрофаги з подальшим внутрішньоклітинним захопленням МБТ до зліття у фаголізосому і включення ефекторних механізмів макрофага. На противагу цьому, T-хеллерів (Tx) 2 типу стимулює В-клітинний фактор з секрецією активних протизапальних інтерлейкінів (ІЛ) ІЛ-4, ІЛ-5, ІЛ-10 і ІЛ-13 і пригнічує Tx-1 відповідь зі зниженням секреції прозапальних ІЛ-6, ІЛ-18. Залежно від стимуляції T-клітин, макрофаги поляризуються на два фенотипи: M1 (класично активований) або M2 (активований в якості альтернативи). Стимуляція макрофагів ІФН-γ, ФНП-α або ІЛ-1β, ІЛ-6, ІЛ-18 призводить до активізації фенотипу M1 з підвищеною активністю індукційної NO-синтази, вироблення NO та активізації антимікобактеріальної дії. Якщо відбувається стимуляція ІЛ-4, ІЛ-10 або ТФР-β, активується фенотип M2 з підвищеною активністю аргінази, яка впливає на відновлення тканин, з обмеженням антимікобактеріальної активності. Залежно від стимуляції Tx-1 чи Tx-2 типу імунної відповіді, макрофаги здатні переключатися з одного стану поляризації до іншого.

Висновок. Аналізуючи літературні дані, що свідчать про бактерицидну активність монооксиду нітrogену відносно мікобактерій туберкульозу, перспективним є вивчення його впливу на розвиток резистентних форм туберкульозу та ефективність призначеного лікування.

Сірко А.О.

ЗМІНА МАСИ ТІЛА ТА ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ЗАГОСТРЕНЬ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова, Вінниця, Україна

Кафедра внутрішньої медицини №1

(науковий керівник - к.мед.н. Побережець О.Л.)

Актуальність. Бронхіальна астма (БА) є одним із найбільш поширених захворювань дихальної системи та вражає близько 3-12% працездатного населення. Важливим є питання лікування загострення БА. Актуальним є наявність коморбідних станів, а саме супутнього ожиріння, яке шляхом різних механізмів (підвищення ригідності грудної клітки, дисфункція діафрагми, біологічна активність жирової тканини) впливає на ефективність лікування загострення БА.

Мета. Встановити роль надлишкової маси тіла та ожиріння в ефективності лікування загострення БА.

Матеріали та методи. В дослідження були включені 60 пацієнтів, середнім віком $43,8 \pm 1,47$ років (29 жінок, 31 чоловік), що знаходилися на лікуванні в пульмонологічному відділенні ВОКЛ ім. М.І.Пирогова з приводу загострення БА перsistуючої середнього ступеня важкості. Встановлення діагнозу БА та призначення стандартизованого лікування загострення проводилось згідно критеріїв GINA та вимог наказу МОЗ України № 868 від 08.10.2013. Хворі були розділені на 3 групи відповідно до індексу маси тіла (IMT). I група – хворі з нормальнюю масою тіла (HMT) (IMT 18,5-24,9), II група – надлишкова маса тіла (IMT 25,0-29,9), III група – ожиріння (IMT >30,0). Ефективність лікування оцінювали за динамікою показників Asthma Control Test (ACT) та спірографії (об'ємом форсованого видуху за першу секунду (ОФВ1), форсованою життєвою емністю легень (ФЖЕЛ), індексом Тиффно (ОФВ1/ФЖЕЛ, IT)). Статистична обробка здійснена за допомогою програми «SPSS 20.0».

Результати. Встановлено, що навіть і до лікування у пацієнтів з ожирінням показники ACT та спірографії були достовірно нижчими ($p < 0,05$), ніж у пацієнтів з HMT. У I, II та III групах ACT складав $12,7 \pm 0,85$ балів, $9,8 \pm 0,40$ балів та $8,5 \pm 0,39$ балів відповідно, ОФВ1: $56,8 \pm 2,4\%$, $50,2 \pm 3,3\%$ та $47,1 \pm 3,2\%$ відповідно. Після лікування у групі з ожирінням приріст ACT був достовірно меншим ніж у групі HMT ($4,8 \pm 0,46$ балів проти $6,5 \pm 0,57$ балів, $p < 0,05$). Приріст ОФВ1 також був суттєво нижчим у хворих з ожирінням стосовно HMT ($7,4 \pm 1,1\%$ проти $11,5 \pm 0,8\%$, $p < 0,05$). В динаміці ФЖЕЛ відмічено подібні зміни. Дані IT не були показовими. У хворих з надлишковою масою тіла спостерігалася тенденція до зниження ефективності стосовно HMT, однак різниця на сягнула рівня достовірності.

Висновок. Отже, надлишкова маса тіла та ожиріння мають негативний вплив на ефективність лікування загострень БА.